

Εκφύλιση της Ωχράς Κηλίδας

Τατιάνα Ν. Σκούταρη // Ειδική Οπτομέτρης // MSc in Low Vision
Επίκουρος Καθηγήτρια Παν/μιου Complutense Μαδρίτης
Εξειδικευμένη στη χαμηλή όραση στις ΗΠΑ

ΓΥΑΛΙΑ ΑΠΟ ΤΗ NASA ΔΙΝΟΥΝ ΤΗ ΛΥΣΗ

Η ωχρά κηλίδα είναι το πιο φωτευαίσθητό τμήμα του αμφιβληστροειδούς χιτώνα του ματιού, είναι υπεύθυνη για την κεντρική όραση. Χάρη στην ωχρά κηλίδα βλέπουμε με ευκρίνεια και αντιλαμβανόμαστε τις λεπτομέρειες και τα χρώματα μιας εικόνας. Οι καθημερινές δραστηριότητες μας, όπως το διάβασμα, η παρακολούθηση τηλεόρασης, οι συναλλαγές μας, η αναγνώριση προσώπων αλλά και οι μετακινήσεις μας, εξαρτώνται από την ωχρά κηλίδα.

Η Ηλικιακή εκφύλιση της ωχράς κηλίδας είναι μια πάθηση που εκδηλώνεται συνήθως μετά τα 65. Με την πάροδο της πλικίας, η ωχρά κηλίδα υφίσταται ανατομικές και λειτουργικές αλλαγές συνέπεια των οποίων είναι η σημαντική απώλεια όρασης. Το ποσοστό των ανθρώπων που έχουν αλλοιώσεις στην ωχρά κηλίδα, αγγίζει το 40% σε όσους έχουν ζεπεράσει το 750 έτος της πλικίας, ενώ στα άτομα άνω των 85 ετών, ο ένας στους δύο στερείται φυσιολογικής όρασης.

Η εκφύλιση της ωχράς μπορεί να είναι "ξηρά" ή "υγρά". Οι περισσότεροι έχουν την "ξηρά" μορφή η οποία είναι πιο ήπια και εξελίσσεται αργά. Αντίθετα όσοι έχουν "υγρά" εκφύλιση, χάνουν ξαφνικά ένα σημαντικό ποσοστό όρασης λόγω αιμορραγιών των πα-

θολογικών αγγείων που αναπτύσσονται κάτω από την ωχρά κηλίδα. Και στις δύο περιπτώσεις η περιφερειακή όραση διατηρείται και δεν καταστρέφεται. Τα ακριβή αίτια που προκαλούν τις αλλοιώσεις στην ωχρά παραμένουν άγνωστα μέχρι σήμερα.

Συμπτώματα

Αρχικά, οι ασθενείς παρουσιάζουν αδυναμία στην κοντινή όραση και ιδιαίτερα στο διάβασμα ενώ μπορεί να άλλαξαν τους βαθμούς πρεσβυωπίας πρόσφατα, κοιτάζοντας μια ευθεία γραμμή συχνά την βλέπουν τεθλασμένη. Δεν αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά του προσώπου των γνωστών τους ανθρώπων. Διασκίζοντας τον δρόμο δεν μπορούν να δουν πότε είναι πράσινο για να περάσουν και ειδικά στον ήλιο θαμπώνονται ιδιαίτερα.

Εκφύλιση της ωχράς κηλίδας και καταρράκτης

Πρόσφατες έρευνες έδειξαν πως οι περισσότεροι ασθενείς με εκφύλιση της ωχράς κηλίδας που κατέψυγαν στο χειρουργείο για να αφαιρέσουν τον καταρράκτη, μετά την επέμβαση η όραση τους μειώθηκε δραστικά γιατί ο ενδοφακός που τοποθετείται δεν φιλτράρει επαρκώς την υπερειώδη ακτινοβολία που είναι καταστροφική για τον αμφιβληστροειδή.

Θεραπεία της εκφύλισης της ωχράς κηλίδας.

Παρ όλες τις εξελίξεις στην ιατρική, η εκφύλιση της ωχράς δεν

θεραπεύεται. Νέες τεχνικές που εφαρμόζονται σε κάποιες περιπτώσεις "υγράς" μορφής επιβραδύνουν την εξέλιξη της ωχράς ώμως να επαναφέρουν την όραση.

Αποκατάσταση της οπτικής δυσχέρειας

Η επιστήμη της οπταμετρίας έρχεται να δώσει λύση σε αυτό το μείζον πρόβλημα όρασης.

Το 95% των ανθρώπων με εκφύλιση ωχράς κηλίδας μπορεί να βελτιώσει την όραση του κατά 2/10 έως 3/10 με την συστηματική χρήση ειδικών γυαλιών που κατασκευάζονται στις ΗΠΑ σε εργαστήρια που προμήθευαν την NASA με υπερευαίσθητα οπτικά όργανα.

Τα επαναστατικά αυτά γυαλιά, χορηγούνται αποκλειστικά από τον εξειδικευμένο στην χαμηλή όραση οπταμέτρη, έπειτα από επισταμένη εξέταση και αξιολόγηση της οπτικής οξύτητας. Τα γυαλιά αυτά αξιοποιούν την περιφερική όραση η οποία παραμένει υγιής και την "εκπαιδεύουν" να συμπεριφέρεται όπως η ωχρά κηλίδα.

Με την χρήση των ειδικών γυαλιών οι ασθενείς μπορούν να ανταπεξέρχονται στις καθημερινές τους δραστηριότητες και να ασχοληθούν ξανά με το διάβασμα, την παρακολούθηση τηλεόρασης ή και να μετακινούν με μεγαλύτερη ευκολία. Στην Ελλάδα το κόστος των γυαλιών της NASA καλύπτεται από τα ασφαλιστικά ταμεία εφόσον ο ασθενής προσκομίσει το πιστοποιητικό γνωσιότητας των γυαλιών που αποδεικνύει ότι τα γυαλιά είναι κατασκευασμένα στην Αμερική. Το σημαντικότερο όλων ώμως είναι ότι οι ασθενείς χάρη στα ειδικά αυτά γυαλιά εξακολουθούν να είναι αυτόνομοι και ανεξάρτητοι και η ζωή τους γίνεται ξανά ποιοτική.

